

Sygn. akt III PK 61/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa A. S.  
przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.  
o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę i  
odprawę pieniężną,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw  
Publicznych w dniu 2 grudnia 2015 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i  
Ubezpieczeń Społecznych w Zamościu  
z dnia 31 grudnia 2014 r., sygn. akt IV Pa 70/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1020 (jeden  
tysiąc dwadzieścia) zł tytułem kosztów pomocy prawnej w  
postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zamościu  
wyrokiem z dnia 31 grudnia 2014 r. oddalił apelację wniesioną przez powoda A. S.  
od wyroku Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 23 kwietnia 2014 r. oddalającego  
jego powództwo przeciwko P. Spółce z o.o. w T. o odszkodowanie z tytułu  
niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę oraz o odprawę pieniężną.

Powód A. S. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku  
Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 31 grudnia 2014 r., zaskarżając ten wyrok w

całości i zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, to jest art. 382 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c., a także prawa materialnego, to jest art. 45 k.p. w związku z art. 3<sup>1</sup> k.p. i art. 4 ust. 2 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. z 2013 r., poz. 254 ze zm.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na potrzebę wykładni przepisu prawnego, to jest art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi przez wyjaśnienie, czy przepis ten odnosi się jedynie do bezprawnych działań realizowanych przez radę nadzorczą spółki - jak wskazał sąd w kwestionowanym wyroku, czy też kształtuje on przywołaną sankcję w sposób bezwzględny w konsekwencji bezprawnych zdarzeń prawnych, sprzecznych z ustawą, podjętych przez zgromadzenie wspólników spółki lub członka rady nadzorczej?

Ponadto, zdaniem skarżącego, jego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na błędne przyjęcie przez Sąd Okręgowy w Zamościu, iż rada nadzorcza była organem uprawnionym do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy, a powód dokonywał czynności zmierzających do powstania szkody w mieniu spółki.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście,

biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Autor skargi powołuje dwie przesłanki przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, to jest potrzebę wykładni przepisów prawa (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.) i oczywistą zasadność skargi (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.).

Wypada więc przypomnieć, że zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego nie tylko określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ale także wskazania, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów, lub przedstawienia rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07). W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie konieczne jest także, choćby przykładowe, wskazanie orzeczeń, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany. Podkreślenia wymaga również to, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), analogicznie jak nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Natomiast skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi do rozpoznania w oczywisty sposób nie spełnia tak określonych kryteriów.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi jest bardzo lapidarne. W części, w której skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, brak w nim zaś jakiegokolwiek wyводу prawniczego, który wskazywałby na kwalifikowaną postać naruszenia przez Sąd drugiej instancji konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego. Skarżący poprzestaje bowiem wyłącznie na stwierdzeniu, iż Sąd Okręgowy błędnie przyjął, że „rada nadzorcza była organem uprawnionym do

składania oświadczeń w imieniu pracodawcy, a powód dokonywał czynności zmierzających do powstania szkody w mieniu Spółki”, jednakże nie wyjaśnia równocześnie, na czym to twierdzenie opiera. Tymczasem, w myśl art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., oprócz wymagań przewidzianych w § 1 tego przepisu, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Jest to szczególne i samoistne wymaganie skargi kasacyjnej, którego nie można mylić z wymaganiem konstrukcyjnym dotyczącym przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.). Wymaganie wynikające z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wiąże się bowiem wyłącznie z instytucją przesądu. W orzecnictwie Sądu Najwyższego jednolicie podkreśla się zaś w tym względzie, że ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu oraz jej odrębne i kwalifikowane przesłanki określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 – 4 k.p.c., wskazanie i uzasadnienie okoliczności, które miałyby decydować o poddaniu skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie, nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Za prawidłowo sporządzoną skargę kasacyjną można zatem uznać tylko taką skargę, w której oba te wymagania są spełnione oddzielnie (odrębnie) i autonomicznie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365). W ramach oceny, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest natomiast rzeczą Sądu Najwyższego doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych argumentacji mającej wykazać istnienie zagadnienia prawnego, które miałyby istotny charakter, czy też wątpliwości dotyczących wykładni określonego przepisu, ponieważ że na tym etapie postępowania (przesąd) podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie nie podlegają jeszcze badaniu (por. pośród wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., II UK 274/09, LEX nr 585794). Wynika to stąd, że na tym etapie przedmiotem badania dokonywanego przez Sąd Najwyższy jest jedynie to, czy wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazuje i wykazuje choć jedną z podstaw (przesłanek) przedsądu wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Podstawy kasacyjne stanowią zaś odrębny od przesłanek przedsądu element skargi, w związku z czym nie zastępują one (ani ich uzasadnienie) i nie mogą zastąpić przesłanek przedsądu. Innymi słowy, podstawy kasacyjne podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Również ta część wniosku, która jako przesłankę przedsądu powołuje potrzebę wykładni wymienionego tam przepisu, poza jednozdaniowym stanowiskiem skarżącego, nie zawiera pogłębionego wywodu wykazującego, na czym polegają poważne wątpliwości w stosowaniu przepisu, którego wykładnia miałaby zostać dokonana przez Sąd Najwyższy oraz brak w nim argumentów, które przemawiałyby za możliwością dokonywania w odniesieniu do niego różnych ocen prawnych. Skarżący nie przedstawia także własnej propozycji interpretacyjnej.

Niezależnie od tego, Sąd Najwyższy jest zdania, że nie sposób odczytywać art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, zgodnie z którym, za nieprzestrzeganie przepisów ustawy organy nadzorcze jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 2-7 ulegają rozwiązaniu z mocy prawa, jako sankcjonującego wszystkie naruszenia ustawy „kominowej”, lecz jedynie te, które są związane z działaniem rad nadzorczych. Natomiast przepis art. 4 ust. 1, stanowiący, że jedna osoba może być członkiem rady nadzorczej tylko w jednej spośród spółek, o których mowa w art. 1 pkt 4-7, jest samodzielną regulacją adresowaną do członków rady nadzorczej. Ponadto, co należy szczególnie podkreślić, art. 4 ust. 2 zawiera (własną) sankcję będącą konsekwencją nieprzestrzegania zakazu, o którym mowa w ust. 1, przy czym sankcja ta jest adresowana bezpośrednio i wyłącznie do członka rady, natomiast nie odnosi się do samej rady. Pozostaje więc bez wpływu na jej dalszy byt.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 w związku z § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ..., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.